

පරිසර ප්‍රශ්න යනු මොනවා ද?

නූතන යුගයේදී ක්‍රමයෙන් ප්‍රවලිත වූ කාර්මික සංවර්ධනය, වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුව සහ සමාජ සුභ සාධන කටයුතු දියුණුවීම නිසා ඇතිවූ විශේෂ ප්‍රවනතා දෙකක් නම් ජනගහනය සිසුයෙන් වර්ධනය වීම සහ එම ජනගහනයේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා වැඩි වැඩි යෙන් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කළහැකි යාන්ත්‍රික හා තාක්ෂණික වර්ධනයක් ඇති වීමත් ය. මෙම ප්‍රවනතා මනාව සමාජයට හිතකර වන නමුදු බොහෝ කරුණු අතින් අහිතකර වන බවක්ද පෙනේ.

තාක්ෂණික හා කාර්මික වර්ධනය නිසා වැඩි නිෂ්පාදනයක් ලබාදීම සඳහා ස්වභාවික සම්පත් වලින් වැඩි වශයෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීම අනිවාර්යයෙන් ම සිදුවිය. වැඩිවන ජනගහනයට වැඩි ආහාර ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කිරීමට වැඩිපුර ඉඩම් වගා කිරීම නිසා වගාවෙන් යට වූ බිම් ප්‍රමාණය බෙහෙවින් ව්‍යාප්ත වී ඉඩම් භාවිතයේ උපරිම සීමාව ඉක්මවා යන බව පෙනේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රටක පරිසරය ආරක්ෂා වීමට අවශ්‍ය වන අවම වනාන්තර ප්‍රමාණය පවා රැක ගැනීමට අපහසු අවස්ථා උද්ගත වී ඇත. ඇතැම් විට ඉඩම් හිඟය නිසා වගාවට සුදුසු යැයි නිර්දේශ කළ නොහැකි ඉඩම් ද වගාවට යොදාගෙන ඇත. ලතින් ඇමරිකා නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් පස ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය වූ පාංශු සංරක්ෂණය විධි ප්‍රමාණවත් ලෙස අනුගමනය නොකරන බව පැහැදිලිය. පාංශු බාදනය අධික වූ ඉඩම් වලින් ලැබෙන ඵලදාව ක්‍රමයෙන් හීනවී අවසානයේ දී එම ඉඩම් නිෂ්පාදනීය නිසරු ඉඩම් බවට පත්වන තත්ත්වයක් ඇතිවී තිබේ. වනාන්තර හීනවීම නිසා අහිතකර කාලගුණික බලපෑම් ඇතිවීම, කෘෂි කර්මයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ජලය නොලැබීම, ක්ෂණික ගං වතුර ඇතිවීම වැනි නොයෙකුත් ප්‍රතිඵල ඇතිවී තිබෙන බව දැන් ප්‍රකට කරුණකි.

වනගහනය

ජනගහනය අධිකවීමත් වනාන්තර ප්‍රමාණය ඒ සමඟ හීනවීමත් පෙන්නුම් කරන මනා සාධකයක් හැටියට පහත සඳහන් සටහන ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය හා වනාන්තර ආවරණය

වර්ෂය	ජනගහනය මිලියන	වන ආවරණය %
1900	3.5	70%
1951	8.1	50%
1980	15.0	25%

ඉහත සඳහන් සටහන අනුව ජනගහනයෙහි වර්ධනයට අනුරූපව අපගේ වැදගත් ස්වභාවික වනාන්තර ආවරණය අඩුවී ඇති ආකාරය මනාව පෙනේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රවර්ධන) ඒ. කේ. ගුණපාල විසිනි.

වෙනත් ස්වභාවික සම්පත් සම්බන්ධයෙන් ද මෙබඳු වූ හිතවීමක් දැනට ඇත. උද්ගරණ කිහිපයක් පමණක් පහත දක්වනු ලැබේ.

1. දැනට මෙරට ජනගහනයට වගා කිරීමට ඇති ඉඩම් ප්‍රමාණය එක් අයෙකුට හෙක්ටයාර් 0.4 තරම් වූ ප්‍රමාණයකි. මෙය ඉතා අල්ප වූ ප්‍රමාණයක් හැටියට සලකනු ලැබේ. වගා කිරීමට නුසුදුසු අධික බෑවුම් සහිත ඉඩම් වල වගා කටයුතු කිරීම නිසා පස සෝදා යෑම උග්‍ර වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ හෙක්ටයාර් 92,700 ක් පමණ වන මහවැලි ජලාධාර ප්‍රදේශයෙහි පමණක් 30% ක ඉඩම් ප්‍රමාණයක් සෝදා යෑමට ගොදුරු වන බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත. පස රැකීමට නිසි පිළිවෙත් නොයෙදුණි. තේ වගා කළ ඉඩම් වලින් වසරකට හෙක්ටයාරයකට ඉවත් වන පස් ප්‍රමාණය ටොන් 40 ක් පමණ බව කියනු ලැබේ. උග්‍ර පාංශු බාදනයක් මෙරට පවතින බවට සාක්ෂියක් හැටියට පොල්ගොල්ල වේල්ල නිසා සෑදුන ජලාශය 40% ක් පමණ සේදී ආ පසෙන් යට වීම දැක්විය හැක. හේන් ගොවිතැන පරිසරයට හිතකර වූ ගොවිතැන් ක්‍රමයක් නොවේ. නමුත් දැනට වගා කරන බිම් ප්‍රමාණයෙන් 20% ක් පමණ හේන් ගොවිතැන සඳහා යෙදවෙන අතර, එම ගොවිතැන් ක්‍රමය මිලියනයක් පමණ වූ ජනකායකට ජීවනෝපාය සලසයි. අප රටට අවශ්‍ය වූ ධාන්‍ය වර්ග වලින් 80% ක් පමණ සම්පාදනය වන්නේ හේන් ගොවිතැන මගිනි. මෙම සංඛ්‍යාව හේන් ගොවිතැන

කවත් පරිසර ප්‍රශ්නයක්: මැණික් ගැටීම

ට හිමි වන තැන පැහැදිලි කරන අතරම එය පරිසරයට අහිතකර ගොවිතැන් ක්‍රමයක් වීම අප අතර පවත්නා පරිසර ප්‍රශ්නවල ප්‍රබලතාවය පෙන්නුම් කරයි. හේන් ගොවිතැන වෙනුවට යොදා ගත හැකි සතුටුදායක විකල්පයක් තවම ඉදිරිපත් වී නැත.

ඉඩම් හිඟය

ක්‍රි.ව. 2015 වන විට මෙරට ජීවත් වන ජනගහනයට ආහාර සම්පාදනය කිරීම සඳහා අමතර ඉඩම් අක්කර පන් ලක්ෂයක් පමණ වගා කිරීම අවශ්‍ය විය හැකි බව පෙන්වා දී තිබේ. එසේ අලුත් ඉඩම් වගාවට නැත. එනිසා වගා කරන ඉඩම් වලින් ලැබෙන අස්වැන්න වැඩිකිරීම හෝ අවශ්‍ය ඉඩම් ප්‍රමාණය අළුතෙන් වගා කිරීම යන කරුණු දෙකම ඉටු කර ගැනීම බෙහෙවින් දුෂ්කර වන බව පිළිගත යුතුව ඇත.

2. ශ්‍රී ලංකාව වටා ඇති මුහුදෙන් ලබන මත්ස්‍ය අස්වැන්න ක්‍රි.ව. 2000 වන විට උපරිම සීමාවට ලං වන බව සඳහන් වේ. ඉන්පසු මුහුදින් ලැබෙන මසුන් ප්‍රමාණය අඩුවිය හැකි බව මේ පිළිබඳව විමසා බැලූ නිරීක්ෂකයන්ගේ අදහසයි. වැඩි වන ජනගහණයට අවශ්‍ය මාළු සැපයීම සඳහා දරණ ප්‍රයත්නයෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හීන වන ස්වභාවික සම්පතකට උද්භරණයක් වශයෙන් මෙය ද දක්විය හැකිය.

3. වෙරළෙහි හුණු ගල් කැඩීම සමුද්‍ර බාදනයට හේතු වන සාධකයක් බව පිළිගෙන අවසානය. සමුද්‍ර බාදනය ක්‍රමයෙන් වැඩිවී ලංකාවේ තිබෙන වෙරළබඩ වාසය කරන ඇතැම් අයට උන්හිටි තැන් පවා අහිමිවී ඇති බව අප දනිමු.

4. වැලි, ගෙවල් සෑදීමට අවශ්‍ය වන මූලික සාධකයකි. ගංගා වලින් වැලි ගොඩ දැමීම අධිකවීම නිසා ගංගා ගැඹුරුවීම, ඉවුරු පුළුල්වීම, ඉවුරු කඩා වැටීම, සමුද්‍ර ජලය ගංගා වල ඉහලට ගලා ඒම, ඒ මගින් කෘෂි කර්මයට හා ගංගා වල ජලයෙන් ලබා ගන්නා වෙනත් ප්‍රයෝජන වලට හානි සිදුවීම වාර්තා වී ඇත. කැළණි ගඟ මෙයට හොඳම උදාහරණයකි. වැඩිවන

අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ස්වභාවික සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවන අවස්ථා වක් දැක්වෙන සාක්ෂියක් හැටියට මෙය ද සැලකිය හැකිය.

ලංකාවේ පමණක් නොව ලොව පවත්නා ස්වභාවික සම්පත් වුවද ක්‍රමයෙන් හීන වන බවට සාධක අපමණය.

ලෝක තතු

1. මිහිතෙල් සම්පත් සියල්ල අවුරුදු 30 - 50 ක් පමණ වන විට සම්පූර්ණයෙන් ම නැතිවී යා හැකි බවට අනාවැකි පලවී තිබේ.

2. සර්ම කලාපීය රටවලින් අවුරුද්දකට ඉවත් වන වනාන්තර ප්‍රමාණය හෙක්ටෙයාර් මිලියන 11 ක් පමණ වේ.

3. දැනට පවත්නා කාන්තාර ප්‍රමාණය වසරකට හෙක්ටෙයාර් මිලියන 6 කින් ව්‍යාප්ත වන බව ගණන් බලා ඇත. අනිසි ලෙස ඉඩම් පරිහරණය කිරීම මෙයට හේතුව හැටියට දක්වා තිබේ.

4. ශාබ හා සත්ත්ව විශේෂ දහස් ගණනක් වසරකට පොලොව තල යෙන් සම්පූර්ණයෙන් නැතිවන බව වාර්තා වේ. ඇතැම් ඇස්තමේන්තු වලට අනුව මිලිග අවුරුදු 20 ඇතුළත දැනට පවත්නා ශාබා හා සත්ත්ව විශේෂ අතරින් පහෙන් එකක් පමණ පොළොවෙන් තුරන් විය හැකි බව විද්‍යාඥයින් ගේ මතයයි.

වැඩිවන ජනගහනයට අනුරූප වන අයුරින් ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට දැරූ ප්‍රයත්නයෙහි එක් අංගයක් හැටියට රසායනික පොහොර භාවිතය හා කෘමි නාශක භාවිතය හැඳින්විය හැකිය. මෙම ක්‍රම දෙකෙහිම අනිසි විපාක දැන් පැහැදිලි වී තිබේ. රසායනික පොහොර භාවිතය සහ කෘමි නාශක භාවිතය බොහෝ විට සිදු වන්නේ නිර්දේශ කර ඇති ආකාරයට නොවේ. ප්‍රමාණය ඉක්මවා භාවිතා කිරීම, නුසුදුසු මිශ්‍රණ භාවිතා කිරීම සුලභය. පොහොර නිසි ලෙස භාවිතා නොකිරීමෙන් පසෙහි සිටින ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ට හානි පැමිණේ. ඒ මගින් පසෙහි සජීවී ස්වභාවය නැතිවී යයි. අධික කෘමි නාශක භාවිතය ද

එවැනි අනිසි ප්‍රතිඵල ලබා දෙයි. මෙරට කෘමි නාශක විෂ විමෙන් දිනකට රෝහල් වලට ඇතුල් වන රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාව 40 ක් පමණ වන අතර ඉන් 4 දෙනෙක් පමණ මිය යන බව 1986 වාර්තා වලට අනුව පෙනේ. එපමණක් නොව කෘමි නාශක යම් ප්‍රමාණයකට මිශ්‍ර වූ ආහාර ද්‍රව්‍ය වෙළඳ පොලට පැමිණෙන බව ද පෙනේ. එළවළු ආදිය වැඩිකල් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නුසුදුසු ප්‍රමාණයට නුසුදුසු කාලයේ දී කෘමි නාශක ඒවාට එකතු කරන බවට සාක්ෂි ඇත. දීර්ඝ කාලීන ප්‍රතිඵල වශයෙන් එමගින් මිනිස් ජීවිත වලට සිදු වන්නේ බලවත් හානියකි.

සම්පත් හීනවීමේ ප්‍රවනතාවයට අමතරව, මිනිසාට අවශ්‍ය නිෂ්පාදනය ලබා ගැනීමට දරණ උත්සාහයේ ප්‍රථිඵලයක් වශයෙන් එකතු වන අපද්‍රව්‍ය හේතු කොටගෙන බැරැරුම් ප්‍රශ්න උද්ගත වී තිබේ. පරිසරයෙහි ප්‍රධාන සාධක වන වාතය, ජලය සහ පස යන ත්‍රිවිධ සම්පත් මෙම හේතුවෙන් අපවිත්‍ර වන අවස්ථා අපමණය.

කර්මාන්ත ශාලා ආදියෙන් පරිසරයට අප ද්‍රව්‍ය එකතු වීම නිසා දූෂණයට පාත්‍ර වන ඉඩම් ප්‍රමාණය අධිකය. එක්සත් ජාතීන්ගේ ඇස්තමේන්තු අනුව, පෘතුවියෙහි හෙක්ටෙයාර් බිලියන 4.5ක් අපද්‍රව්‍ය නිසා පරිහානියට ගොදුරු වී ඇත. එම ප්‍රමාණය ලොවෙහි තිබෙන පූර්ණ ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 35% කි. සාක්ෂි හැටියට රටවල් දෙකකින් පමණ කරුණු දෙකක් මෙහි ඇතුළත් කළහැක.

1. පෝලන්තයෙහි ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 1/4 ක් රසායනික අපද්‍රව්‍ය එක් වීමෙන් ආහාර නිෂ්පාදනයට නුසුදුසු තත්ත්වයකට පත්වී තිබේ. එම රටෙහි පවත්නා ජල සම්පත් ප්‍රමාණයෙන් 99% ක් පමණක් බිමට නුසුදුසු තත්ත්වයේ පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අවුරුදු 40 සහ 60 වයස් මට්ටම්වල මිනිසුන් ගේ ජීවන කාලය, වර්ෂ 1952 පැවැති තත්ත්වයට වඩා පහළ බැස තිබේ. එරටෙහි මිලියන 40 ක් වන ජනගහනයෙන් මිලියන 13ක් පමණ පාරිසරික හානි හේතු කොට ගෙන ඇතිවිය හැකි අසනීප වලට මුහුණ දීමට ඉඩ ඇති බව සංඛ්‍යා ලේඛණ අනුව පෙනී යයි. එම අසනීප නම් පිළිකා රෝග, වර්ම රෝග, ස්නායු පද්ධතියට වැළඳෙන

රෝග, ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත රෝග ආදිය වේ.

රෝග පීඩා

ආ වෛකෝස්ලෝවෙකියාවේ බෙහෙවින් කාර්මීකරණයට පාත්‍ර වී ඇති ප්‍රදේශ ලෙස සැලකෙන උතුරු බොහිමියාවෙහි වර්ම රෝග, උදර පිළිකා, මානසික ආබාධ ආදිය එරට වෙතත් ප්‍රදේශවල පවතින ප්‍රමාණයට වඩා දෙගුණයකින් වැඩිය. දකුණු බොහිමියාවෙහි ජීවිත අපේක්ෂා කාලය වෛකෝස්ලෝ-වෙකියාවෙහි වෙනත් ප්‍රදේශ වලට වඩා අවුරුදු 10 කින් අඩුය.

විසඳුම

පරිසර දූෂණ තත්ත්වය පිළිබඳ දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින තත්ත්වය ඇතැම් කාර්මීකරණ රටවල තත්ත්වය තරම් උග්‍ර නොවුවද, සතුටුදයක මට්ටමක නො පවතී. බෙරේ වැව, ලුනාව කලපුව, වලවේ ගඟ, ආදිය බෙහෙවින් දූෂණයට ලක්වී ඇත. මීට අමතරව බොහෝ නගර අසලින් ගලා යන ගඟා ඇළ දොළවල තත්ත්වය අසතුටුදයක බව වාර්තා වේ. අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීමෙන් බොහෝ ඉඩම් විනාශවී පරිසරය දූෂණයට ලක්වී ඇත.

පරිසර ගැටළු වලට ලබාදිය හැකි විසඳුම් ගැන ද සඳහන් කිරීම උචිතය. ජනගහනයට අනුරූපව සම්පත් හිතවීම පරිසර ප්‍රශ්නයෙහි දී වැදගත් හේතුවක් වන හෙයින් මනාලෙස සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා ක්‍රමානුකූල සැලසුම් සකස් කොට ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. කර්මාන්ත ශාලා ආදියෙන් පිට වන අපද්‍රව්‍ය පාලනය කිරීමට තාක්ෂණය උපයෝගී කරගත යුතු අතර කර්මාන්ත කලාපගත කිරීම වැනි කටයුතු වලින් කර්මාන්ත වලින් සිදුවන පරිසර හානිය අවම කිරීමට කටයුතු කළයුතු වේ.

පස සෝද යෑම, රසායනික පොහොර භාවිතය, කෘමි නාශක භාවිතය වැනි කරුණු සම්බන්ධයෙන් ගොවි ජනතාව දැනුවත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් බවට පත් වී ඇත. ගොවි ජනතාව පමණක් නොව සෑම පුරවැසියෙක්ම තම එදිනෙදා කටයුතු වලදී පරිසරය සමඟ ගැටෙන බව සිහිපත් කළ යුතුය. එබැවින් තම දෛනික ජීවන රටාව පරිසරයට හිතකර පරිදි සකස් කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වී ඇත. එය ඉටු වන්නේ පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධය පුළුල් වූ තරමටය. පරිසරය පිළිබඳ රාජ්‍ය මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, නීතිරීති සකස් කිරීම, ක්‍රියාකාරී වැඩ සටහන් පිළියෙල කිරීම හැරුණු විට

ජනතා අවබෝධය පුළුල් කොට ඔවුන් ගේ සහභාගිත්වය පරිසර කළමනාකරණ යේදී ලබාගැනීම පිළිබඳව උනන්දු විය යුතුය. රාජ්‍ය මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සහ විවිධ රාජ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිපත්ති පරිසරයට හිතකර වන අයුරින් සමායෝජනය කිරීම සහ පරිසර සැලසුම් සකස් කිරීම භාරව ඇති ප්‍රධාන ආයතන හැටියට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය කටයුතු කරන අතර වෙනත් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල සහයෝගය ද පොදු මහජන සහභාගිත්වය ද පරිසර සුදාකුම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය බව සිහිපත් කළයුතුය.

මම
1991
 වසරට
 තවම
 දයක වූයේ
 නැද්ද?
 මේ ඒ සඳහා
 සුදුසු
 කාලයයි.

පරිසර විනාශයේ සලකුණක් : ගංවතුර හා නියඟය